

Dariusz Kupisz

Genealogia Kochanowskich z Kierzkowa od końca XV do połowy XIX wieku

Rocznik Lubelskiego Towarzystwa Genealogicznego 6, 44-67

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Dariusz Kupisz

Instytut Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie,
Plac Marii Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin, Polska

GENEALOGIA KOCHANOWSKICH Z KIERZKOWA OD KOŃCA XV DO POŁOWY XIX WIEKU

Słowa kluczowe:

Kochanowscy, Polska, genealogia, szlachta, ziemiaństwo.

Nazwisko Kochanowski jest powszechnie kojarzone z najwybitniejszym poetą polskiego renesansu – Janem z Czarnolasu. Jego znaczenie dla rozwoju polskiej kultury sprawiło, iż historycy oraz badacze literatury interesowali się od dawna Kochanowskimi herbu Korwin. Prowadzone przez nich badania objęły przede wszystkim bliższą bądź dalszą rodzinę Jana z Czarnolasu oraz pozostałych Kochanowskich parających się twórczością literacką. Odtworzono genealogię poety, poświęcono kilka prac jego rodzicom i braciom, ale niezwykle rzadko wykraczano poza ramy chronologiczne XVI w.¹ Ostatnio pojawiła się monografia omawiająca główne linie tej rodziny w XV–XVIII w., ukazująca szerzej dzieje Kochanowskich,

¹ Literatura przedmiotu jest tu tak obszerna, że poprzestaną na przytoczeniu prac najważniejszych: R. Pleniewicz, *Jan Kochanowski, jego ród, żywot i dzieła*, [w:] *Jana Kochanowskiego dzieła wszystkie. Wydanie pomnikowe*, t. 4, Warszawa 1884; J. Gacki, *O rodzinie Jana Kochanowskiego, o jej majątnościach i fundacjach kilkanaście pism urzędowych*, Warszawa 1869; M. Korolko, *Jana Kochanowskiego żywot i sprawy*, Warszawa 1985; J. Pelc, *Jan Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej*, Warszawa 2001; H. Karbownik, *Anna Białaczowska – matka Jana Kochanowskiego i jej związki z Białaczowem*, „Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego”, t. 22, 1985, z. 1–2, s. 3–10; U. Mantorska-Skowron, *Działalność gospodarcza Kaspra Kochanowskiego*, „Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego”, t. 21, 1984, z. 3, s. 87–97; W. Urban, *Piotr Kochanowski, ojciec poety i gospodarz*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. 30, 1985, s. 121–141; W. Urban, *Kręgi działalności Jana Kochanowskiego*, [w:] *Et haec facienda et illa non omittenda. Profesor Waclaw Urban w swych dziełach wybranych*, red. A. Kądziała, W. Kowalski, J. Muszyńska, Z. Pietrzyk, Warszawa 2012, s. 587–593 oraz szereg innych artykułów tego autora, zamieszczonych m.in. w przytoczonej tu zbiorze. Wydano również dwa obszerne zbiory źródeł poświęcone Kochanowskiemu, aczkolwiek sięgające jedynie do początków XVII w.: *Źródła urzędowe do najbliższej rodziny Jana Kochanowskiego*, oprac. M. Garbaczowa i W. Urban, Kielce 1984; *Cochanoviana. Źródła urzędowe biografii Jana Kochanowskiego*, t. 1, oprac. M. Garbaczowa i W. Urban, Wrocław-Warszawa-Kraków 1985.

wywodzących się od dziada i ojca poety². Ich dalsi krewni oczekują nadal na wnikliwsze badania, a jednymi z nich są Kochanowscy z Kierzkowa. Podobnie jak wszyscy Kochanowscy, wywodzili się z ziemi radomskiej, ale w XVII–XIX w. rozsiedlili się na całą ówczesną Małopolskę. Posiadali dobra lub piastowali urzędy w województwie sandomierskim, krakowskim, lubelskim, ruskim i wołyńskim. Bez wątpienia więc zasługują na przedstawienie ich genealogii co też jest celem niniejszego artykułu.

Kierzków, z którego pisała się interesująca nas linia Kochanowskich, jest obecnie dzielnicą leżącą na obrzeżach Radomia. Dawniej, dzielił się na Kierzków Większy oraz Mniejszy i był wioską parafii Cerekiew. Pierwsze związki Kochanowskich z tą osadą można dostrzec już około połowy XV w.³, ale za protoplastę linii Kochanowskich z Kierzkowa uznaje się Andrzeja, najmłodszego syna Dominika z Kochanowa⁴, a więc stryjecznego dziadka poety z Czarnolasu. Używał on trudnego dziś do wyjaśnienia przydomku *Gieras*, *Gyrasz* lub *Gieraszek*. Po raz pierwszy pojawia się on w źródłach z 1481 r. odbierając ojcowiznę w Kochanowie i Woli Brudnowskiej od swych braci Jana i Stanisława⁵. Nie wiadomo dokładnie, kiedy nabył dobra w Kierzkowie, był jednak dziedzicem części tej wsi przed 1508 r.⁶ Według Adama Bonieckiego Andrzej *Gieras* był trzykrotnie żonaty – po raz pierwszy z Heleną, powtórnie z Małgorzatą, a po niej z Katarzyną⁷. Wbrew przywołanemu autorowi, zmarł jednak nie w 1545, ale około 1520 r. w którym to jego synowie: Jan, Stanisław, Jakub, Mikołaj, Benedykt i Andrzej, kupili wspólnie kolejną część Kierzkowa⁸.

Do synów Andrzeja A. Boniecki zaliczył także Walentego⁹, pominiętego w akcie zakupu części Kierzkowa z 1520 r. Za poparciem owych przypuszczeń przemawia przydomek Walentego oraz posiadane przez niego dobra, zaś pominięcie go w przy-

² Przedstawiono w niej początki rodziny oraz linie z Opatok i Gródka, Szydłówka, Policzny (wraz z jej gałęziami z Białaczowa, Policzny i Cerekwi), Konar, Baryczy, starszą i młodszą Czarnolasu oraz starszą i młodszą z Sycyny, D. Kupisz, M. Kozdrach, *Kochanowscy w XV–XVIII wieku. Główne linie rodziny*, Radom 2014, ss. 204.

³ Nieznany bliżej Stanisława z Kochanowa kupił wówczas dobra w tej wsi, Archiwum Państwowe w Toruniu, Archiwum Szczanieckich z Nawry [dalej: APT, ASzN], sygn. 502, s. 10; *Nieznane szczegóły o rodzinie Kochanowskich. Zebrane z akt ziemskich radomskich i konsystorskich krakowskich*, oprac. S. Windakiewicz, Warszawa 1885, s. 12.

⁴ A. Boniecki, *Herbarz polski*, t. 10, Warszawa 1907, s. 272; R. Plenkiewicz, dz. cyt., s. 16. W latach 80-tych XV w. pojawia się w źródłach także inny Andrzej, dziedzic Kochanowa i Kierzkowa Większego, APT, ASzN, sygn. 502, s. 14.

⁵ *Nieznane szczegóły...*, s. 9; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 284, datuje ów akt na rok 1480.

⁶ *Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym*, t. 4, oprac. A. Pawiński, [w:] *Źródła dziejowe*, t. 15, Warszawa 1886, s. 470.

⁷ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 284, podawał, że Andrzej miał umrzeć przed 1545 r.

⁸ APT, ASzN, sygn. 502, s. 17–18.

⁹ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 284.

wołanej tu transakcji mogło wynikać z różnych przyczyn (mógł być najstarszym z braci, pochodzącym z innej matki). Ponadto w transakcji zakupu części Kochanowa z 1545 r. pojawiają się Walenty i Jan Kochanowscy „zwani Gieraszwie”¹⁰, z pewnością bracia (synowie Andrzeja *Gierasza*). W 1548 r., Walenty zabezpieczył swej żonie Zofii Sadowskiej 200 zł posagu¹¹, a doczekał się z nią czterech synów: Pawła, Piotra, Mikołaja i Walentego. Ten ostatni nosił po ojcu przydomek *Gierasza*, stąd nie wiadomo, który z dwóch Walentych był dziedzicem półanku w Kochanowie, odnotowanym w rejestrach podatkowych z lat 1576–1577¹². Z pewnością natomiast to Walenty *Gierasza* syn zabezpieczył w 1582 r. żonie Zofii Strzembosównie na swych dobrach niewielkie sumy posagowe¹³. Według A. Bonieckiego ich synem był nieznan bliżej Piotr. Nie udało się również odnaleźć informacji o Potencji i Katarzynie, wzmiankowanych przez tego samego genealoga córkach Piotra – brata Walentego *Gierasza*¹⁴.

Spśród pozostałych synów Andrzeja *Gierasza* – Andrzej ożenił się około 1533 r. z Anną Rajecką (posiadał część Rajca oraz Brześcian). Stanisław z Wielkiego Kierzkowa pokwitował w 1536 r. swych braci Jakuba, Benedykta i Mikołaja z zapisów na Janiszowie, a w 1546 r. zakupił wraz dwoma ostatnimi część Kończyc¹⁵. Nie wiadomo, czy wszyscy z wymienionych tu Kochanowskich założyli rodziny. Odnaleziono informacje jedynie o potomstwie Stanisława i Benedykta. Synem Stanisława był Walenty, żonaty w 1601 r. z Katarzyną Kamieńską h. Przerowa, wdową po Staniszewskim. W początkach XVII w. posiadał po matce pewne dobra w ziemi czerskiej (części wsi Dembe, Kołaczkki i Budziska)¹⁶. O jego dalszych losach nic nie wiadomo. Benedykt dziedziczył grunty w Kierzkowie Większym i Milejowicach¹⁷. Zmarł przed rokiem 1579, niestety, nie udało się jednak ustalić tożsamości żony, z którą doczekał się syna Piotra oraz córki Jadwigi¹⁸.

Syn Benedykta, Piotr Kochanowski z Wielkiego Kierzkowa, ożenił się około 1578 r. z Jadwigą Gulińską h. Janina. Powiększył odziedziczone po ojcu dobra w Milejowicach, Kierzkowie Większym oraz Mniejszych. Zmarł przed 1599 r., bowiem wdowa po nim była już wówczas żoną Jana Siekluckiego. Pozostawił dwóch

¹⁰ APT, ASzN, sygn. 502, s. 32.

¹¹ Tamże, s. 33.

¹² Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Archiwum Skarbu Koronnego I [dalej: AGAD, ASK], sygn. 8, k. 508v, 714.

¹³ APT, ASzN, sygn. 502, s. 48.

¹⁴ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 284.

¹⁵ APT, ASzN, sygn. 502, s. 21–22, 31–32, 34–35, 37.

¹⁶ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 283.

¹⁷ *Polska XVI wieku...*, t. 3, s. 300; AGAD, ASK I, sygn. 8, k. 467–467v, 667v–668v.

¹⁸ APT, ASzN, sygn. 502, s. 43–46.

potomków – Hieronima (o którym brak bliższych informacji) oraz Stanisława¹⁹. Ten ostatni zamienił w 1607 r. swe posiadłości w Kierzkowie z rodziną Jeżów z Wośnik. Synem Stanisława był zapewne Jan, który w 1630 r., dokonał powtórnej zamiany gruntów z Jeżami²⁰.

Jan był żonaty z Anną Potkańską h. Brochwicz. Do tej pory sądzono, że małżonkowie mieli trzech synów: Stanisława, Seweryna i Samuela²¹. Potomkiem tej pary musiał być także Jakub, uznawany przez Boniecki za krewnego wymienionych tu braci²². Dowodzi tego pogłówne z Kierzkowa Większego zapłacone w 1662 r. przez rodzonych braci Jakuba i Samuela oraz pozwy składane przeciw nim w tych latach przed różnymi sądami²³. Wszyscy czterej Kochanowscy (Stanisław, Seweryn, Samuel i Jakub) wymienieni zostali w pozwie na Trybunał z 1670 r., złożonym przeciw nim przez Radzanowskich²⁴.

Stanisław, najprawdopodobniej najstarszy syn Jana i Potkańskiej, dziedziczył w 1658 r. część Tynicy, Kierzkowa Mniejszego i Krzyszkowic²⁵. Posiadał także część wsi Stubienko w ziemi przemyskiej²⁶ i zapewne z tego tytułu elekcję Michała Korybuta Wiśniowieckiego podpisał zarówno z ziemią przemyską, jak i z województwem sandomierskim. Obiór Augusta II potwierdził już tylko ze szlachtą sandomierską. Działal na sejmiku w Opatowie, a w 1690 r. został podczaszym latyczowskim²⁷.

¹⁹ Tamże, s. 44, 50, 57.

²⁰ Archiwum Państwowe w Radomiu [dalej: APR], Akta dóbr Wośniki ze zbioru rodziny Pruszków, sygn. 2, k. 27-28, 42-43.

²¹ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 284.

²² S. Uruski, *Rodzina. Herbarz szlachty polskiej*, t. 7, Warszawa 1910, s. 73, sądził błędnie, że Jakub był synem Seweryna i Zielińskiej.

²³ AGAD, ASK I, sygn. 67, k. 65v. Podymne w 1667 r. zapłacili Kochanowscy jedynie z części Kierzkowa Większego; tamże, sygn. 65, k. 60v. Pozew przeciw nim z 1676 r., Archiwum Państwowe w Lublinie [dalej: APL], Księgi Grodzkie Lubelskie [dalej: KGL], Zapisy, sygn. 116, k. 506-506v.

²⁴ APL, Trybunał Koronny Lubelski [dalej: TKL], sygn. 285, s. 258-260.

²⁵ Archiwum Narodowe w Krakowie, Oddział na Wawelu, [dalej: ANK], Archiwum Sanguszków [dalej: AS], sygn. 182, s. 22.

²⁶ A. Gliwa, *Kraina upartych niepogód. Zniszczenia wojenne na obszarze ziemi przemyskiej w XVII wieku*, Przemyśl 2013, s. 943.

²⁷ *Elektorów poczet, którzy niegdyś głosowali na elektów: Jana Kazimierza r. 1648, Jana III r. 1674, Augusta II r. 1697 i Stanisława Augusta r. 1764, najjaśniejszych królów polskich, wielkich księżyąt litewskich, itd.*, wyd. O. Pietruski, Lwów 1845, s. 152; *Elektorowie królów Władysława IV, Michała Korybuta, Stanisława Leszczyńskiego i spis stronników Augusta III*, zestawili J. Dunin-Borkowski, M. Dunin-Wąsowicz, „Rocznik Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie”, t. 1, 1908/1909, Lwów 1910, s. 94; Z. Trawicka, *Kochanowscy na forum sejmiku województwa sandomierskiego w latach 1572-1696*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. 31, 1986, s. 87. W pracy *Urzędnicy podolscy XIV-XVIII wieku. Spisy*, opr. E. Janas, W. Kłaczewski, J. Kurtyka, A. Sochacka Kórnik 1998, s. 172 został błędnie utożsamiony ze Stanisławem Kochanowskim, synem Seweryna i Anny Ciszewskiej, który był podczaszym latyczowskim ok. 1713 r. (por. dalej).

W 1683 r. ożenił się z Anną Kuczewską h. Poraj, córką Jana²⁸, ale potomstwa zapewne nie zostawił.

Brat Stanisława, Samuel, związał się początkowo z województwem bełskim, bowiem w 1669 r. pojawił się na popisie pospolitego ruszenia ziemi buskiej²⁹. Według zapisów z 1676 r. był żonaty z Zofią Saporowską h. Korczak lub Junosza. Wraz z nią trzymał w zastawie dobra Turna, Orzechowa i Stara Olchówka w ziemi chełmskiej³⁰, brak jednak informacji o ewentualnym potomstwie tej pary.

Seweryn, kolejny z synów Jana i Potkańskiej, działał aktywnie na forum sejmiku województwa bełskiego. W 1671 r. posłował z jego ramienia do hetmana Jana Sobieskiego, w późniejszych latach był poborcą podymnego, a w 1679 r. został deputatem na Trybunał Koronny³¹. Uczestniczył ponadto w elekcji królów Michała Korybuta i Jana III Sobieskiego³². W latach 1673–1686 sprawował urząd podstarościego i sędziego grodzkiego bełskiego³³, a w marcu 1686 r. otrzymał nominację na pisarstwo ziemskie bełskie³⁴. Posiadał Waniów w powiecie sokalskim województwa bełskiego i dzierżawił Sielce Bienkowskie, co potwierdzają wykazy podatkowe z lat 1673–1676³⁵.

Pierwszą żoną Seweryna była Dorota Zielińska h. Ciołek, córka dziedzica Jabłonny Stefana i Zofii Oleśnickiej³⁶. W zapisie z 1683 r., odnalezionym w księgach sądowych bełskich, pojawia się druga żona Kochanowskiego – Marianna ze

²⁸ A. Bystrzanowski, *Monografia historyczna parafii Ruda Kościelna nad kamienną*, Ostrowiec 1947, s. 48.

²⁹ Centralnij Deržavnij Istoryčnij Archiv Ukraïni, Lviv [dalej: CDIAUL], fond 1, op. 1, sp. 259, s. 643.

³⁰ APL, Księgi Grodzkie Chełmskie, Relacje, sygn. 95, s. 1385–1382; APL, KGL Zapisy, sygn. 116, k. 504–505. Jeśli Saporowska wywodziła się z ziemi chełmskiej, bardziej prawdopodobny jest herb Korczak, używany przez mieszkańców tam Saporowskich, K. Niesiecki, *Herbarz polski*, wyd. J. N. Bobrowicz, t. 8, Lipsk 1841, s. 227.

³¹ Biblioteka Ossolineum we Wrocławiu [dalej: BOssol.], rkps 15964/I, s. 777, s. 779, 896; CDIAUL, fond 1, op. 1, sp. 263, s. 1754

³² *Elektorów poczet...*, s. 152; *Elektorowie królów...*, s. 94.

³³ Według A. Bonieckiego, dz. cyt., t. 10, s. 285, pełnił te urzędy kolejno w latach 1667–1679. W rzeczywistości Samuel Kochanowski pełnił obydwie urzędy łącznie, co zresztą było wówczas niemal regułą. Do 1672 r. podstarościm i sędzią grodzkim bełskim był Jan Sokolnicki. Natomiast Seweryn Kochanowski został odnotowany z urzędami podstarościego i sędziego grodzkiego go po raz pierwszy w roku 1673, a po raz ostatni w 1686, APL, TKL, sygn. 470, k. 407v, 624.

³⁴ *Urządnicy województwa bełskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku. Spisy*, opr. H. Gmiterek, R. Szczygieł, Kórnik 1992, s. 43.

³⁵ AGAD, ASK 71, sygn. 71, k. 819–819v; tamże, sygn. 72, k. 306. A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285, sądził błędnie, że Seweryn dziedziczył Waniowice, które były w rzeczywistości królewszczyzną.

³⁶ K. Niesiecki, dz. cyt., t. 10, Lipsk 1845, s. 163. A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285, nazywa ją błędnie Dorotą Żeleńską. Właściwe imię żony Seweryna por. APL, KGL Zapisy, sygn. 107, k. 776v–777.

Stempkowskich h. Suchekomnaty, wdowa po zmarłym w 1676 r. skarbniku wołyńskim Stanisławie Rupniewskim³⁷.

Ostatnie wzmianki o aktywności Seweryna pochodzą z listopada 1686 r.³⁸ Z pierwszej żony doczekał się kilkorga dzieci. Spośród córek znane były dotąd Teresa, wydana za Krzysztofa Żulińskiego oraz Katarzyna, żona Władysława Piaseckiego³⁹. Poza mini, udało się odnaleźć Helenę, zamężną z Janem Jakubem Szlubicz-Załęskim (1686) oraz Annę, żonę Jana Olszańskiego (przed 1729 r.)⁴⁰. Synami Seweryna oraz Zielińskiej byli Józef i Antoni. W latach 1694–1695 sprzedali odziedziczoną po ojcu część Waniowa Feliksowi Kazimierzowi Potockiemu, a Kazimierzowi Maurycemu Głogowskiemu odstąpili otrzymane po matce części we wsiach powiatu grabowieckiego: Krynice oraz Polanów⁴¹.

O Józefie niewiele wiadomo. Przebywał dość długo w niewoli tatarskiej, ale okoliczności pojmania go przez ordyńców nie są znane⁴². Dzięki staraniom rodziny powrócił do kraju i wraz z województwem sandomierskim uczestniczył w elekcji Augusta II Wettina⁴³. Najprawdopodobniej nie założył rodziny, a w każdym razie nie odnaleziono o tym żadnych wzmianek w źródłach.

Wbrew A. Bonieckiemu i S. Uruskiemu, brat Józefa Antoni, nie był skarbnikiem łomżyńskim w 1686⁴⁴, ale jednym z licznych, wzmiankowanych w początkach XVIII w. łowczych łyczowskich⁴⁵. W 1719 r. zapisał czynsz z gruntu, który posiadał w Bełzie na rzecz tamtejszego kościoła farnego⁴⁶ i zapewne wkrótce potem zmarł. W akcie tym nie wspominał o ewentualnej małżonce i dzieciach, co sugeruje, że nie założył rodziny.

Kolejny syn Jana i Potkańskiej – Jakub – był również związany z województwem bełskim, gdzie dzierżawił Czaśniki⁴⁷. Pojawiał się na sejmikach województwa bełskiego, a w latach 1677–1680 był tam poborcą pogłównego oraz rewizorem po-

³⁷ CDIAUL, fond 1, op. 1, sp. 421, s. 1606.

³⁸ APL, TKL, sygn. 470, k. 624

³⁹ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285.

⁴⁰ APL, Księgi Grodzkie Grabowieckie, Relacje, sygn. 116, s. 448–449; BOssol., rkps 6156/II, s. 75.

⁴¹ W. Bondyra, *Własność ziemska w województwie bełskim w czasach saskich*, Lublin 2015, s. 93.

⁴² Sejmik województwa sandomierskiego z 1689 r. wyasygnował 1000 zł na jego wykupienie, Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności – Polskiej Akademii Nauk w Krakowie [dalej: BPAU-PAN Kraków], rkps 8338, k. 730.

⁴³ *Elektorowie królów...*, s. 152.

⁴⁴ S. Uruski, dz. cyt., t. 7, s. 73; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285. Urząd skarbnika łomżyńskiego pełnił wówczas Antoni Kochanowski z Białaczowa, D. Kupisz, M. Kozdrach, dz. cyt., s. 75.

⁴⁵ *Urządnicy podolscy...*, s. 166.

⁴⁶ Lwivska Nacionalna Naukova Biblioteka Ukraïni im. V. Stefanyka, fond 41, op. 3, sp. 241, k. 3.

⁴⁷ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285.

dymnego⁴⁸. Około roku 1686 został podwojewódzimi bełskim, a w 1690 r. komornikiem ziemskim bełskim⁴⁹. Daty jego śmierci nie udało się ustalić. Co najmniej od 1670 r. był żonaty z Katarzyną Górską h. Rawicz, a po jej śmierci związał się z Teofilą z Lesieckich h. Nałęcz, która wniosła mu tytułem wiana zastawną posesję połowy wsi Chodywańce (także w województwie bełskim)⁵⁰. Pierwsza żona urodziła Jakubowi dwóch synów: Seweryna i Feliksa. Z drugiego małżeństwa doczekał się jednego syna – Franciszka Łukasza – ochrzczonego w 1686 r. jednak bliższych losów tego potomka Jakuba oraz jego przyrodniego brata Feliksa nie udało się ustalić⁵¹. Być może obydwaj zmarli młodo.

Gałąź potomków podwojewódziego Jakuba kontynuował jego najstarszy syn Seweryn. Na przełomie XVII i XVIII w. zarządzał z ramienia Konstantego Sobieskiego dobrami Dziedziłów i Nahorce, położonymi pod Lwowem⁵². Genealodzy tytułowali go starostą sieleckim i miecznikiem radomskim (1701, 1714), choć ten ostatni urząd kreowano dopiero konstytucją sejmową z roku 1726. Kochanowski miał być także sędzią ziemskim winnickim⁵³, co wobec szczątkowych źródeł z dawnego województwa braclawskiego trudno zweryfikować. Data śmierci Seweryna nie jest znana. Był żonaty z Anną Ciszewską h. Jastrzębiec (2^{av} za Aleksandrem Kułakowskim), z której zostawił dwóch synów – Stanisława i Feliksa⁵⁴.

Pierwszy z wymienionych wyżej potomków Seweryna – Feliks (Szczęsny, vel Felician)⁵⁵, tytułował się od 1701 r. podczaszym buskim, choć urząd ten pełnił wówczas Adam Jarczewski⁵⁶. W 1706 r. służył w randze porucznika w chorągwi panczernej starosty konińskiego Dymitra Konarzewskiego. Dziesięć lat później tytułowano go pułkownikiem chorągwi panczernej Janusza Antoniego Wiśniowieckiego, był też namiestnikiem chorągwi husarskiej księcia⁵⁷. Działalność polityczna Feliksa związana była z sejmikiem województwa sandomierskiego. W 1710 r. po-

⁴⁸ BOssol., rkps 15964/II, s. 13, 97, 163.

⁴⁹ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285.

⁵⁰ CDIAUL, fond 1, op. 1, sp. 267, s. 1818, 1821; AGAD, ASK 71, sygn. 72, k. 306.

⁵¹ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285, pomylił Feliksa, syna Jakuba, z noszącym to samo imię synem Seweryna.

⁵² AGAD, Archiwum Radziwiłłów, dz. V, sygn. 6942, s. 1–8.

⁵³ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285; S. Uruski, dz. cyt., t. 7, s. 73; K. Pułaski, *Kronika polskich rodów szlacheckich Podola, Wołynia i Ukrainy. Monografie i wzmianki*, t. 2, opr. T. Epszstein, S. Górczyński, Warszawa 2004, s. 235; *Urzędnicy województwa sandomierskiego XVI–XVIII wieku. Spisy*, opr. K. Chłapowski, A. Falniowska-Gradowska, Kórnik 1993, s. 6; VL, t. 6, s. 230.

⁵⁴ A. Boniecki, dz. cyt. t. 10, s. 285; S. Uruski, dz. cyt., t. 7, s. 73.

⁵⁵ A. Boniecki, dz. cyt. t. 10, s. 285, uznaje go błędnie za syna podwojewódziego Jakuba.

⁵⁶ *Urzędnicy województwa bełskiego...*, s. 87.

⁵⁷ Biblioteka Narodowa w Warszawie [dalej: BN], rkps IV 5574, k. 29, 34v; ANK, AS, Teki arabskie, sygn. 427/1, s. 5.

słował z jego ramienia na Walną Radę Warszawską, w 1718 r. na sejm grodzieński i obradujący z limity tego ostatniego sejm warszawski 1719/1720 r.⁵⁸ Wkrótce potem (1722) otrzymał Kochanowski urząd łowczego sandomierskiego, a 20 grudnia 1724 r. awansował na kasztelanię połaniecką⁵⁹.

Feliks Kochanowski posiadał w zastawie lub dzierżawie Kobierzyn w województwie krakowskim oraz Rudę i Chmielów w sandomierskim, należące do ówczesnych ordynatów ostrogskich⁶⁰. Zmarł przed 7 marca 1731 r., kiedy to miejsce w senacie otrzymał objął po nim jego rodzony brat – Stanisław. Był żonaty z Teodorą Jarzynianką, córką cześnika grabowieckiego Jana Jarzyny h. Trzaska⁶¹, z którą doczekał się córki Zofii i syna Gerwazego Jana.

Zofia, córka kasztelana połanieckiego i Jarzynianki wstąpiła w 1729 r. do nowicjatu klasztoru benedyktynek w Radomiu, później pełniła funkcję chórowej. Zginęła w pożarze budynków klasztornych 22 października 1774 r. w wieku 62 lat⁶². Gerwazy Jan służył w 1742 r. w wojsku w randze towarzysza chorągwi husarskiej podskarbiego wielkiego koronnego Jana Ansgarego Czapskiego⁶³. Nie pełnił żadnych urzędów, a elekcję Stanisława Augusta w 1764 r. podpisał jako kasztelan połaniecki⁶⁴. Wiadomo, że dziedziczył Ratoszyn i Godów w powiecie radomskim⁶⁵. Ostatnia wzmianka dotycząca jego osoby pochodzi z 6 stycznia 1785 r., kiedy świadcował na chrzcie w Starym Radomiu⁶⁶.

Gerwazy Jan Kochanowski był żonaty z Anną Klimowicz (h. Jasieńczyk lub Kościeszka), z którą doczekał się trójki dzieci: Leona urodzonego w 1764, a zmarłego już w 1766 r.⁶⁷ oraz Józefy i Rozalii. Pierwsza z nich została żoną szambelana

⁵⁸ BPAU-PAN Kraków, rkps 8339, k. 232; tamże, rkps 8340, k. 96v; *Diarjusz Walnej Rady Warszawskiej z roku 1710*, wyd. R. Mienicki, Wilno 1928, s. 237; U. Kosińska, *Sejm 1719–1720 a sprawa taryfikacji traktatu wiedeńskiego*, Warszawa 2003, s. 234, 270.

⁵⁹ *Urzednicy województwa sandomierskiego...*, s. 66, 95, 97.

⁶⁰ ANK, AS, Teki arabskie, sygn. 282/11, s. 25-27.

⁶¹ BN, rkps IV 6584, k. 272.

⁶² M. Borkowska, *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2, *Polska Centralna i Południowa*, Warszawa 2005, s. 372; *Zapiski historyczne benedyktynek radomskich*, opr. M. Borkowska, w: K. Górski, M. Borkowska, *Historiografia zakonna a wzorce świętości w XVII w.*, Warszawa 1984, s. 292, 294, 307, 345

⁶³ BN, rkps IV 5574, k. 34v; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285, określił go błędnie mianem towarzysza chorągwi panczernej, choć korzystał z cytowanego źródła.

⁶⁴ *Elektorów poczet...*, s. 153.

⁶⁵ Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Kartoteka słownika historyczno-geograficznego województwa sandomierskiego w dobie Sejmu Wielkiego, hasło Ratoszyn; APR, Hipoteka Powiatowa Radomska, sygn. 5784, nlb.

⁶⁶ *Księgi metrykalnych kościołów radomskich z lat 1591–1795*, seria A *Metryki chrztów*, t. 13, *Kościół św. Wacława 1784–1795*, oprac. D. Kupisz, red. D. Kupisz, Radom 2014, s. 30–31.

⁶⁷ J. Wiśniewski, *Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w Stopnickim*, Mariówka 1929, s. 52; Archiwum parafii Chmielnik, Księga zgonów, cyt. za: <http://geneteka.genealodzy.pl/index.php>

królewskiego Józefa Popiela⁶⁸, druga zaś została wydana za swego dalekiego krewniaka, miecznika sandomierskiego Karola Kochanowskiego z Krzyszkowic⁶⁹.

Stanisław – drugi syn Seweryna i Ciszewskiej – urodził się około roku 1679⁷⁰. W źródłach z lat 1713–1721 tytułowano go podczaszym latyczowskim⁷¹, ale o wiele więcej wiadomo o jego karierze wojskowej. Zaczynał ją od rangi towarzysza chorągwi pancernej księcia Janusza Antoniego Wiśniowieckiego (1710)⁷², następnie, był chorążym husarii wspomnianego księcia (1721–1731)⁷³ oraz porucznikiem jego chorągwi pancernej (1736)⁷⁴. 21 listopada 1726 r. został mianowany łowczym stężyckim, a 7 marca 1731 r. objął po zmarłym bracie kasztelanię połaniecką⁷⁵. W latach 1736–1746 Kochanowski był też regimentarzem małopolskiej partii kawalerii koronnej⁷⁶. Podczas bezkrólewia 1733 r. poparł Stanisława Leszczyńskiego, którego elekcję podpisał z województwem sandomierskim, a potem przystąpił do konfederacji dzikowskiej⁷⁷. Po objęciu władzy przez Augusta III Wettina został mianowany kasztelanem radomskim (przed 8 lipca 1737 r.)⁷⁸.

Wiadomo, że Stanisław Kochanowski posiadał Gierczyce w powiecie sandomierskim, a w 1731 r. nabył od Stanisława Zielińskiego dobra Szczecno w powiecie wiślickim⁷⁹. Dzierżawił klucz kroczycki od księcia Wiśniowieckiego, a od Pawła Karola Sanguszki otrzymał w dożywocie Rudę⁸⁰. Kasztelan radomski zmarł 15 stycznia 1756 r. w Gierczycach⁸¹ i został pochowany w tamtejszym kościele, gdzie do dziś znajduje się jego epitafium.

(data dostępu: 24. 01. 2015).

⁶⁸ APR, Hipoteka Powiatowa Radomska, sygn. 5784, nlb.

⁶⁹ S. Uruski, dz. cyt., t. 7, s. 76.

⁷⁰ Na podstawie inskrypcji z epitafium w kościele w Gierczycach, J. Wiśniewski, *Dekanat opatowski*, Radom 1907, s. 166.

⁷¹ BN, rkps BN IV 6592, k. 14v; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 285; *Urządnicy podolscy...*, s. 172–173. Autorzy spisu urzędników podolskich błędnie połączyli w jedną osobę dwóch Kochanowskich noszących imię Stanisław, którzy piastowali urząd podczaszego latyczowskiego.

⁷² J. Wiśniewski, *Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w Olkuskim*, Mariówka 1933, s. 143.

⁷³ BN, rkps BN IV 6592, k. 14v.

⁷⁴ J. Wiśniewski, *Dekanat opatowski...*, s. 166; ANK, AS, Teki arabskie, sygn. 427/1, s. 13, akt błędnie datowany na rok 1730, z treści wynika, że chodzi o rok 1736.

⁷⁵ *Urządnicy województwa sandomierskiego...*, s. 66, 134.

⁷⁶ T. Ciesielski, *Armia koronna w czasach Augusta III*, Warszawa 2009, s. 179.

⁷⁷ *Elektorowie królów...*, s. 94; BOssol., rkps 6611/II, s. 686, 1124–1126.

⁷⁸ *Urządnicy województwa sandomierskiego...*, s. 72.

⁷⁹ *Szlachta wylegitymowana w Królestwie Polskim w latach 1836–1861*, opr. E. Sęczys, Warszawa 2000, s. 300.

⁸⁰ Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu, Archiwum Kurii Kolegiackiej i Katedralnej Sandomierskiej, rkps 671, k. 11v, 13.

⁸¹ „Kuryer Polski”, 1756, nr 131.

Pierwszą żoną Stanisława była Krystyna Ożarowska h. Rawicz, wdowa po podczaszym kijowskim Sewerynie Gołuchowskim, z którą miał dwie córki – Elżbietę⁸² i nieznaną A. Bonieckiemu Felicję. Około 1720 r., po śmierci Krystyny, Stanisław ożenił się powtórnie, a jego wybranką została Anna Maria Ankwicz, córka chorążego nowogrodzkiego Michała Ankwicza h. Łada⁸³. Doczekał się z nią siedmiorga dzieci, w tym czterech córek – Agnieszki, Anny Joanny, Teresy i Marianny, oraz trzech synów – Franciszka Ksawerego, Józefa Walentego i Leona. Teresa została wydana za mąż za podkomorzego braclawskiego Józefa Korabiewskiego h. Radwan⁸⁴. Marianna została żoną wojskiego stężyckiego Konstantego Kochanowskiego z Krzyszkowic. Felicja poślubiła przed rokiem 1730 łowczego ujejskiego Andrzeja Dębickiego⁸⁵. Elżbieta oddana została do klasztoru dominikanek tercjarek w Krakowie, gdzie przyjęła imię Krystyna (zmarła w 1763 r.). Agnieszka wstąpiła w 1755 r. do nowicjatu norbertanek w Imbramowicach (zmarła 10 kwietnia 1811 r.). Anna Joanna wstąpiła przed 1737 r. do zakonu norbertanek w Busku, gdzie zmarła dzieśnięć lat później⁸⁶

Najstarszym synem Stanisława i Ankwiczówny był urodzony około roku 1720 Franciszek Ksawery⁸⁷. Działał politycznie na forum sejmiku województwa sandomierskiego⁸⁸. Od 1748 r. był podkomorzym królewskim, a w latach 1749–1754 tytułował się kapitanem wojsk saskich⁸⁹. W połowie XVIII w. opowiedział się po stronie „Familii” i dzięki Czartoryskim posłował z województwa krakowskiego na sejm w 1754 r.⁹⁰ Ich wstawiennictwu można także przypisać nadanie Kochanowskiemu kasztelanii czechowskiej (20 grudnia 1759 r.) oraz wirtemberskiego Wielkiego Orderu św. Huberta⁹¹. Elekcję Stanisława Augusta podpisał z województwem

⁸² BN, rkps IV 5574, k. 31; A. Boniecki, dz. cyt., t. 6, s. 215; tamże, t. 10, s. 285.

⁸³ BN, rkps IV 6592, k. 14v.

⁸⁴ A. Boniecki, dz. cyt., t. 11, s. 131.

⁸⁵ A. Bystrzanowski, dz. cyt., s. 48; Archiwum parafii Chmielnik, Księga metrykalna, cyt. za: <http://geneteka.genealodzy.pl/index.php?rid> (data dostępu: 24. 01. 2015).

⁸⁶ BN, rkps IV 5574, k. 34, 36v; *Leksykon zakonnic...*, s. 162, 189-190, 241.

⁸⁷ Według metryk kościelnych parafii Ruda Kościelna zmarł w 1782 r. w wieku 63 lat, A. Bystrzanowski, dz. cyt., s. 10.

⁸⁸ W. Szczygielski, *Kochanowski Franciszek Ksawery h. Korwin (ok. 1720–1782)*, w: *Polski słownik biograficzny* [dalej: PSB], t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967–1968, s. 183.

⁸⁹ BN, rkps IV 5574, k. 35–36.

⁹⁰ W. Szczygielski, *Kochanowski Franciszek Ksawery...*, s. 183; K. Przyboś, *Sejmik województwa krakowskiego w czasach saskich (1697–1763)*, Kraków 1981, s. 162.

⁹¹ *Urządnicy województwa sandomierskiego...*, s. 39; W. Szczygielski, *Kochanowski Franciszek Ksawery...*, s. 183.

sandomierskim, a następnie wziął udział w koronacji monarchy⁹². Przez nowego króla został awansowany na kasztelanię żarnowską (12 grudnia 1764)⁹³.

Franciszek Ksawery zaangażował się początkowo w działalność na rzecz konfederacji barskiej. W marcu 1769 r. został wybrany marszałkiem konfederacji województwa sandomierskiego i zarządził pobór podatków oraz wystawiania żołnierza z łanów. Działania wojsk rosyjskich zmusiły go jednak do rozwiązania oddziałów i ukrywania się, jednakowoż po odstąpieniu od konfederacji i uzyskał przebaczenie monarchy⁹⁴. 15 maja 1772 r. otrzymał kasztelanię zawichojską, w 1778 r. Order św. Stanisława, a 12 kwietnia 1780 r. awansował na kasztelanię wiślicką⁹⁵.

Kasztelan wiślicki posiadał pewne dobra pod Krakowem (m.in. Aleksandrowice)⁹⁶, a w 1760 nabył położone w powiecie radomskim Przytyk, Studzienice, Słowików i Podgajek⁹⁷. Jego główną rezydencją był dwór w Rudzie Kościelnej, którą dzierżył tytułem dożywocia⁹⁸. Od 1749 r. był żonaty z Józefą Dąbską, córką kasztelana wojnickiego Stanisława Dąbskiego h. Godziemba⁹⁹. Zmarła ona 16 sierpnia 1777 r. nie dając mężowi potomstwa¹⁰⁰, a 28 sierpnia 1782 r. zmarł Franciszek Ksawery¹⁰¹.

Drugi z synów kasztelana radomskiego Stanisława – Józef Walenty, brat Franciszka Ksawerego, wstąpił do stanu duchownego i w 1758 r. był już kanonikiem liwońskim, a dwa lata później kijowskim¹⁰². Około 1772 r. objął probostwo w Przytyku, należącym do jego brata Franciszka Ksawerego¹⁰³. Do grona godności kościelnych, którymi go obdarzono, należy dołączyć koadiutorstwo (1767),

⁹² *Księga domowa...*, cz. 1, s. 178.

⁹³ *Urzędnicy województwa sandomierskiego...*, s. 167.

⁹⁴ *Księga domowa Leona i Hieronima Kochanowskich (1763–1855)*, wyd. J. K. Kochanowski, „Przegląd Historyczny”, t. 20, 1916, s. 184–185; W. Konopczyński, *Konfederacja barska*, t. 2, Warszawa 1991, s. 789, 819–820; D. Kupisz, *Rody szlacheckie ziemi radomskiej*, Radom 2009, s. 130.

⁹⁵ *Urzędnicy województwa sandomierskiego...*, s. 152, 164; *Księga domowa...*, s. 195. S. Łoza, *Kawalerowie orderu św. Stanisława 1765–1813*, Warszawa 1925, s. 29, podaje, że Franciszek Ksawery otrzymał Order św. Stanisława jeszcze w 1777 r., wydaje się jednak, że przekaz Leona Kochanowskiego jest tu bardziej wiarygodny.

⁹⁶ Sprzedał je później Antoniemu Potockiemu, BN, rkps IV 5574, k. 34v–36.

⁹⁷ AGAD, Metryka Koronna, sygn. 232, k. 323v–330.

⁹⁸ A. Bystrzanowski, dz. cyt., s. 9, 13; J. Wiśniewski, *Dekanat opatowski...*, s. 391.

⁹⁹ BN, rkps IV 5574, k. 35.

¹⁰⁰ *Księga domowa...*, s. 195.

¹⁰¹ Zmarł w Rudzie Kościelnej, A. Bystrzanowski, dz. cyt., s. 49. W. Szczygielski, *Kochanowski Franciszek Ksawery...*, s. 183, pomija datę śmierci Kochanowskiego.

¹⁰² BN, rkps IV 5574, k. 36; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 286.

¹⁰³ J. Wiśniewski, *Dekanat radomski*, s. 181–182, 190.

a następnie prepozyturę kolegiaty św. Jana Chrzciciela w Warszawie (1777)¹⁰⁴. Zmarł przed 30 listopada 1793 r.¹⁰⁵

Najmłodszy z kasztelanów radomskich – Leon – urodził się około roku 1738¹⁰⁶. Związał się z „Familiją” Czartoryskich i w 1762 r. posłował po raz pierwszy na sejm. Po śmierci Augusta III działał aktywnie na sejmiku województwa sandomierskiego, uczestniczył w elekcji, następnie koronacji Stanisława Augusta Poniatowskiego¹⁰⁷. 16 września 1766 r. otrzymał cześnikostwo sandomierskie. Poparł w 1768 r. Barzan, ale bardzo szybko wycofał się z ruchu konfederackiego. 4 maja 1770 r. został podstolim sandomierskim, 25 czerwca tego samego roku przeszedł na podczaszostwo sandomierskie, zaś 28 lipca 1773 r. uzyskał urząd stolnika sandomierskiego. Z ramienia województwa sandomierskiego posłował na sejm 1776 i 1786 r. i dwukrotnie sprawował funkcję marszałka sejmikowego w Opatowie (4 grudnia 1777 i 13 sierpnia 1788 r.). W latach 1777–1779 Kochanowski był także komisarzem przy sądach Referendarji Koronnej. 20 listopada 1786 r. otrzymał Order św. Stanisława, a 17 kwietnia 1787 r. awansował na chorążego sandomierskiego¹⁰⁸. Nie ma informacji o działalności politycznej Leona w latach Sejmu Wielkiego i wojny 1792 r. W okresie powstania kościuszkowskiego został przez Radę Najwyższą Narodową mianowany sędzią Sądu Najwyższego Kryminalnego. Przebywał w głównej kwaterze Naczelnika aż do bitwy pod Maciejowicami¹⁰⁹. Po klęsce powstania nie angażował się w życie polityczne (zmarł przed rokiem 1812)¹¹⁰.

Leon Kochanowski posiadał Szczecno w województwie sandomierskim, które było główną rezydencją, ale niemal przez całe życie dokupował okoliczne majątki¹¹¹. Po bezpotomnej śmierci brata Franciszka Ksawerego przejął także jego dobra, położone głównie w powiecie radomskim (okolice Przytyka)¹¹². 16 października 1763 r.

¹⁰⁴ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 286; *Korespondencja Ignacego Krasickiego z papierów Ludwika Bernackiego*, red. T. Mikulski, t. 1: 1743–1780, Wrocław 1958, s. XLII.

¹⁰⁵ BN, rkps IV 5574, k. 38v.

¹⁰⁶ W. Szczygielski, *Kochanowski Leon h. Korwin*, w: PSB, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967–1968, s. 193.

¹⁰⁷ BPAU-PAN Kraków, rkps 8441, s. 544; W. Szczygielski, *Kochanowski Leon...*, s. 194; *Elektorów poczet*, s. 153; *Księga domowa...*, cz. 1, s. 178.

¹⁰⁸ *Urzednicy województwa sandomierskiego*, s. 87, 89, 103, 111, 122; S. Łoza, *Kawalerowie...*, s. 39; W. Szczygielski, *Kochanowski Leon...*, s. 194.

¹⁰⁹ *Księga domowa...*, s. 371.

¹¹⁰ W. Szczygielski, *Kochanowski Leon...*, s. 194.

¹¹¹ *Księga domowa...*, s. 176, 178, 181, 190–191, 195.

¹¹² „*Regestr diecezjów*” Franciszka Czaykowskiego, czyli właściciele ziemscy w Koronie w 1783 r., wyd. S. Górzynski, Warszawa 2009, s. 306, s. 122–123, 234, 250, 254, 306; *Protokół ofiary dziesiątego i dwudziestego grosza powiatu radomskiego*, wyd. Z. Guldon, S. Zieliński, w: *Radom i region radomski w dobie szlacheckiej Rzeczypospolitej*, t. 2: *Historia społeczno-religijna okresu wczesnonowoczesnego*, pod red. Z. Guldon, S. Zieliński, Radom 1996, s. 245

Leon ożenił się z Marianną Rostworowską, córką kasztelana zakroczymskiego Antoniego Jana Rostworowskiego h. Nałęcz¹¹³. Doczekał się z nią dziewięciorga dzieci: Ksawerego Wincentego, Antoniego Konstantego Franciszka a Paulo, Anny Józefy Tekli, Ignacego, Salomei Marty, Konstancji Eleonory, Józefy Tekli Marcjanny, Hieronima Eustachego oraz Michała. Pięcioro z nich zmarło w dzieciństwie, w tym pierworodny syn Ksawery Wincenty (w wieku 9 lat)¹¹⁴. Konstancja Eleonora, została ochrzczona 18 lutego 1774 r., a zmarła nie dożywszy dwóch lat. Także Salomea Marta (ochrzczona 28 lipca 1772) zmarła zapewne w dzieciństwie, bowiem Hieronim Kochanowski nie wymienia jej w swych wspomnieniach. Józefa Tekla Marcjanna, urodzona 6 stycznia 1777 r., żyła jeszcze w 1812 r., ale jej dalsze losy nie są jednak znane. Jedynie o Annie Józefie Tekli, która przysłała na świat 7 listopada 1768 r.¹¹⁵, wiadomo, że jeszcze w 1796 r. wydana została za miecznika opoczyńskiego Józefa Wolskiego¹¹⁶. Małżeństwo to nie trwało jednak długo, bowiem już po dwóch latach Wolski zmarł¹¹⁷. Anna zaś wyszła powtórnie za mąż za Mikołaja Sołtyka, kasztelanica wiślickiego¹¹⁸.

Syn Leona i Rostworowskiej – Antoni Konstanty – urodził się 2 kwietnia 1767 r.¹¹⁹ W 1789 r. został sekretarzem legacji polskiej w Kopenhadze. Dwa lata później awansował na konsyliarza tej placówki dyplomatycznej, a w 1793 r. otrzymał nominację na charges d'affaires. Podczas insurekcji kościuszkowskiej zabiegał o dostawy broni dla powstańców i próbował nawiązać kontakt z rewolucyjną Francją. Do Polski powrócił w 1796 r.¹²⁰ Przejął od ojca Szczecno, a w 1824 r. zakupił Kazanów¹²¹. Angażował się nadal w działalność polityczną środowisk patriotycznych (spiskowo-legionowych) i w związku z tym spędził dwa lata w więzieniu austriackim. W okresie Księstwa Warszawskiego był członkiem loży masonskiej Piast, a na przełomie 1811 i 1812 r. Świątyni Izis¹²². Działał w administracji finansowej kraju i w 1816 r. został

¹¹³ W. Szczygielski, *Kochanowski Leon...*, s. 194, podaje błędnie, że Rostworowska była córką kasztelana radomskiego.

¹¹⁴ *Księga domowa...*, s. 178-179, 182. W lutym 1774 r. Leon swym najstarszym synem nazwał Antoniego, co dowodzi, że Ksawery już wówczas nie żył, tamże, s. 190.

¹¹⁵ Tamże, s. 182, 188, 190, 194, 371, 374

¹¹⁶ BN, rkps IV 5574, k. 39.

¹¹⁷ *Księga domowa...*, s. 372; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 286.

¹¹⁸ T. Żychliński, *Złota księga szlachty polskiej*, t. 17, Poznań 1895, s. 177.

¹¹⁹ *Księga domowa...*, s. 179.

¹²⁰ J. Reychman, *Kochanowski Antoni Konstanty Franciszek a Paulo h. Korwin (ur. 1767)*, [w:] PSB, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967-1968, s. 181.

¹²¹ *Księga domowa...*, s. 371; J. Reychman, dz. cyt., s. 181.

¹²² S. Małachowski-Łempicki, *Wykaz polskich łóż wolnomularskich oraz ich członków w latach 1738-1821*, Kraków 1929, s. 119.

prezesem Komisji Województwa Sandomierskiego¹²³. Antoni był żonaty z Anielą Gołuchowską h. Leliwa (wdową po Antonim Skrzyńskim), dziedziczką Krasnego, córką podczaszego chełmińskiego, hrabiego Józefa Wincentego Gołuchowskiego. Zmarł 26 marca 1832 r.¹²⁴, pozostawiając jedyne go syna – Władysława.

Władysław, a właściwie Władysław Michał Jan, urodził się 28 kwietnia 1810 r. w Krasnem (Galicja) i jeszcze tego samego dnia został ochrzczony z wody w tamtejszym kościele. Ceremonii dopełniono 29 września tego samego roku, a rodzicami chrzestnymi byli Michał Korwin Kochanowski i Judyta Gołuchowska¹²⁵. W wieku 20 lat został wcielony do Armii Królestwa Polskiego i wziął udział w powstaniu listopadowym, jednak nie spotkały go z tego tytułu żadne represje¹²⁶.

W 1839 r. Władysław wylegitymował się w Królestwie ze szlachectwa¹²⁷. Po śmierci ojca odziedziczył Kazanów, ale już w 1834 r. sprzedał te dobra kuzynowi z Krzyszkowic – Kajetanowi Kochanowskiemu¹²⁸. W tym też okresie ożenił się z Liberatą Bystrzanowską h. Sarykoń, córką Kazimierza i Anny Rusockiej. Zamieszkał w Rudnikach w powiecie olkuskim, a poza majątkiem ziemskim, który tam posiadał, objął też spadek w Krakowie po ciotce Justynie Gołuchowskiej¹²⁹. Natomiast żona Władysława odziedziczyła znaczne majątki po rodzicach. Dobra Węgleszyn przekazała ostatecznie siostrze Kamili, pozostawiła sobie natomiast Rembiechową i Dębinę Zalesie w powiecie jędrzejowskim¹³⁰, a pod koniec 1842 r. kupiła na rządowej licytacji Bebelno i Kobylą, należące niegdyś do jej ojca¹³¹. Małżeństwo Kochanowskich nie doczekało się jednak dzieci¹³². Daty śmierci Władysława nie udało się ustalić, jednakże z całą pewnością zmarł przed żoną, która żyła jeszcze w 1867 r.¹³³

¹²³ J. Reychman, dz. cyt., s. 181.

¹²⁴ APR, Hipoteka Powiatowa Zwoleńska, sygn. 1266, k. 3, 31v–32v; tamże, sygn. 1276, s. nlb.; J. Wiśniewski, *Dekanat ilżecki*, Radom 1909–1911, s. 107–108.

¹²⁵ APR, Hipoteka Powiatowa Zwoleńska, sygn. 1276, s. nlb.

¹²⁶ AGAD, Kancelaria Własna Namiestnika, Wydział Paszportowy, sygn. 342, s. nlb.

¹²⁷ *Szlachta wylegitymowana...*, s. 300.

¹²⁸ APR, Hipoteka Powiatowa Zwoleńska, sygn. 1266, k. 3.

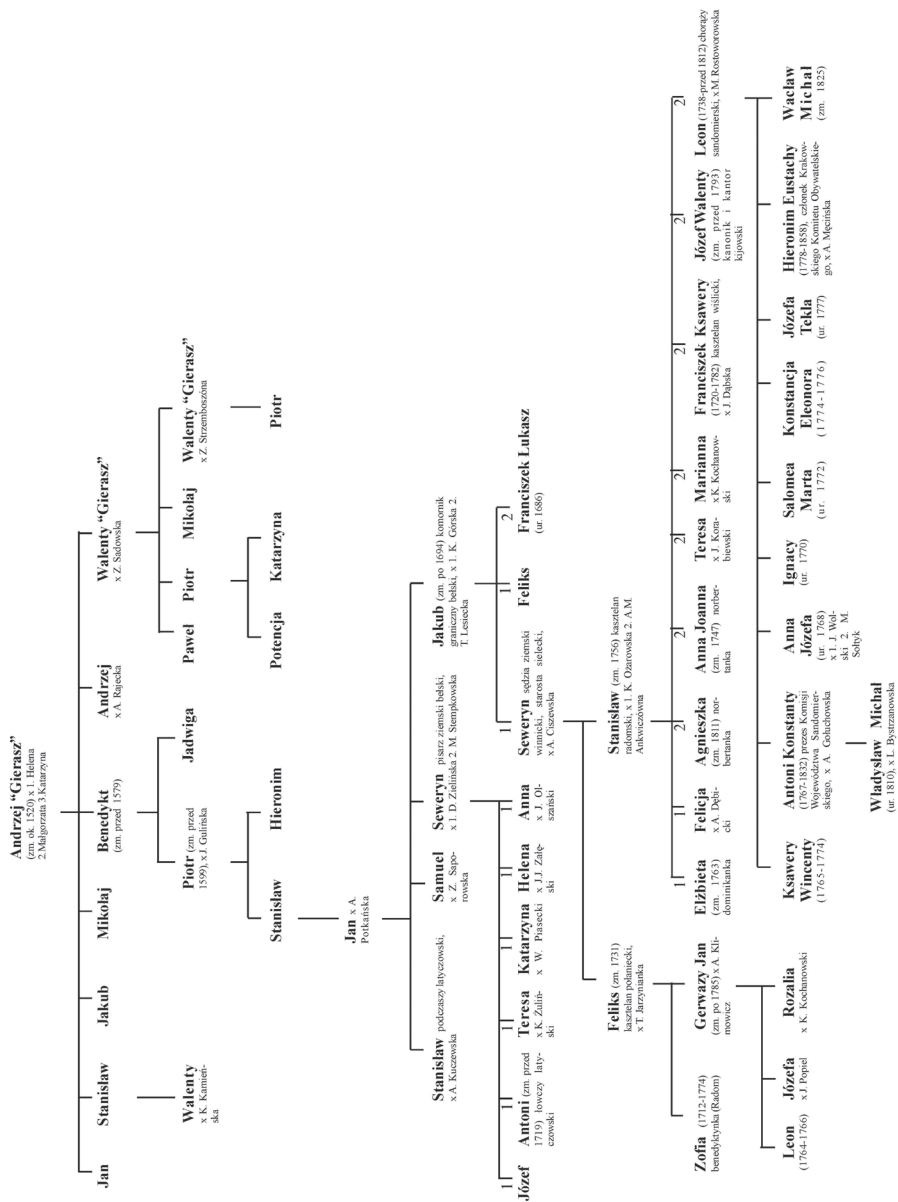
¹²⁹ AGAD, Kancelaria Własna Namiestnika, Wydział Paszportowy, sygn. 342, s. nlb.

¹³⁰ AGAD, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu, sygn. 1908, s. nlb.

¹³¹ S. Piątkowski, *Przemiany własnościowe i ekonomiczne w dobrach ziemskich Bebelno (1802–1858) w świetle akt administracji rządowej*, „Włoszczowskie Zeszyty Historyczne”, t. 10, 2000, s. 107.

¹³² A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 286 S. Uruski, dz. cyt., t. 7, s. 74.

¹³³ AGAD, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu, sygn. 1908, s. nlb. W sumie, o Władysławie Kochanowskim wiadomo bardzo niewiele, dokumentacja związana z nim urywa się po 1843 r., tamże, Kancelaria Własna Namiestnika, Wydział Paszportowy, sygn. 342. Nie przyniosła efektu również kwerenda w księgach metrykalnych parafii Włodowice, na terenie której leżały Rudniki.

Tablica. Drzewo genealogiczne Kochanowskich z Kierzkowa, opr. D. Kupisz.

Ignacy, trzeci syn chorążego sandomierskiego Leona, urodził się 12 lipca 1770 r.¹³⁴ A. Boniecki sądził, że był towarzyszem Kawalerii Narodowej¹³⁵. W rzeczywistości Ignacy służył w artylerii, gdzie na odchodnym z wojska otrzymał awans na chorążego (1791)¹³⁶. W późniejszym okresie wrócił do armii i walczył w powstaniu kościuszkowskim. Pod koniec XVIII w. osiadł w Brzozowej. Rodziny prawdopodobnie nie założył, a zmarł po roku 1828¹³⁷.

Wacław Michał – najmłodszy z synów Leona i Rostworowskiej – urodził się 28 września 1781 r.¹³⁸ Wiadomo, że u schyłku istnienia Rzeczypospolitej był jeszcze nieletni i około 1794 r. kształcił się w Akademii Krakowskiej¹³⁹. Nie przejawiał widocznej aktywności w życiu politycznym. W 1806 r. zakupił dobra Daniszew, natomiast trzy lata później sprzedał odziedziczone po rodzicach Gierczyce. Zmarł 25 sierpnia 1825 r. nie założwszy rodziny, a spadek po nim przejęło rodzeństwo¹⁴⁰.

Ósmym spośród dzieci Leona i Rostworowskiej, a zarazem ostatnim męskim przedstawicielem linii Kochanowskich z Kierzkowa, był urodzony 1 października 1778 r. Hieronim Eustachy, adept Szkoły Rycerskiej (1792–1794). Na mocy zastawu od brata Ignacego trzymał Brzozową, a w 1802 r. nabył dobra Przytyk i Podgajek, dzięki zapisanym na nich sumom zastawnym ojca¹⁴¹. W czasach Księstwa Warszawskiego zaangażował się w życie polityczne, zostając w 1806 r. radcą departamentu radomskiego. W 1809 r. wstąpił do pułku kirasjerów dowodzonego przez Stanisława Małachowskiego i przeszedł wraz z nim kampanię rosyjską, kończąc ją w stopniu kapitana. Po wojnie i śmierci ojca objął w posiadanie majątek Lubania. W 1815 r. został radcą województwa sandomierskiego, posłował też na sejm 1830/1831 r. Należał do masonerii i był członkiem radomskiej loży Jutrzenka Wschodząca. Niepowodzenia na polu gospodarczym doprowadziły go do sprzedaży majątków i przeniesienia się w 1842 r. do Krakowa. Działał aktywnie wraz z żoną w tamtejszych towarzystwach i bractwach dobroczynności. Podczas rewolucji krakowskiej 1846 r. objął urząd dyrektora poczty, za co został aresztowany przez Austriaków. W późniejszych latach pracował w samorządzie jako członek Krakowskiego Komii-

¹³⁴ *Księga domowa...*, s. 187.

¹³⁵ A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 286; APR, Hipoteka Powiatowa Radomska, sygn. 5784, nlb.

¹³⁶ *Oficerowie Rzeczypospolitej Obojga Narodów 1777–1794. Spisy*, t. 2: *Oficerowie wojska koronnego*, cz. 2: *Artyleria i wojska inżynierskie*, oprac. M. Machynia, Cz. Szrednicki, Kraków 1999, s. 67.

¹³⁷ APR, Hipoteka Powiatowa Iłżecka, sygn. 1566, k. 3v; A. Boniecki, dz. cyt., t. 10, s. 286.

¹³⁸ W dorosłym życiu posługiwał się imieniem Michał. Archiwum parafii Chmielnik, Księga metrykalna, za: <http://geneteka.genealodzy.pl/index.php> (data dostępu: 24. 01. 2015).

¹³⁹ *Księga domowa...*, s. 371.

¹⁴⁰ APR, Hipoteka Powiatowa Iłżecka, sygn. 1571, s. 370-372; tamże, sygn. 1566, k. 3-3v.

¹⁴¹ *Księga domowa...*, s. 196, 370, 372; W. Bienkowski, *Kochanowski Hieronim Eustachy h. Korwin (1778-1858)*, w: PSB, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967-1968, s. 184.

tetu Obywatelskiego¹⁴². Hieronim ożenił się jeszcze w 1802 r. z Apolonią Męcińską h. Poraj, córką Stanisława¹⁴³. Zmarł w Krakowie 27 stycznia 1858 r., nie pozostawwszy potomstwa¹⁴⁴, a swe życie opisał w cytowanych tu wielokrotnie wspomnieniach (*Księżde domowej*).

Hieronim, oraz wspomniany wcześniej Władysław, byli ostatnimi męskimi przedstawicielami linii Kochanowskich z Kierzkowa¹⁴⁵. Wygasła ona tym samym w ósmym pokoleniu po Andrzejku *Gieraszu*, dziedzicu części Kochanowa i Kierzkowa Woli pod Radomiem¹⁴⁶.

Bibliografia

Źródła rękopiśmienne:

Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie, Archiwum Radziwiłłów, dz. V, sygn. 6942, Archiwum Skarbu Koronnego, sygn. ASK I 8, 65, 67, 71, 72, Kancelaria Własna Namiestnika, Wydział Paszportowy, sygn. 342, Komisja Rządowa Przychodów i Skarbu, sygn. 1908

Archiwum Narodowe w Krakowie, Oddział I, Archiwum Sanguszków, sygn. 182, Teki arabskie, sygn. 427/1, 282/11

Archiwum Państwowe w Lublinie, Księgi Grodzkie Chełmskie, Relacje, sygn. 95, Księgi Grodzkie Grabowieckie, Relacje, sygn. 116, Księgi Grodzkie Lubelskie, Zapisy, sygn. 107, 116, Trybunał Koronny Lubelski, sygn. 285; 470

Archiwum Państwowe w Radomiu, Akta dóbr Woźniki ze zbioru rodziny Pruszków, sygn. 2, Hipoteka Powiatowa Iłżecka, sygn. 1566, 1571, Hipoteka Powiatowa Radomska, sygn. 5784, Hipoteka Powiatowa Zwoleńska, sygn. 1266, 1276

¹⁴² Tamże; J. Głębocki, *Życiorys śp. Hieronima Kochanowskiego*, „Rocznik Towarzystwa Dobroczynności Miasta Krakowa”, t. 40, 1858, s. 3–4.

¹⁴³ *Księga domowa...*, s. 372.

¹⁴⁴ W. Bieńkowski, dz. cyt., s. 184; *Nekrologi „Kurier Warszawskiego” 1821-1939*, oprac. A. T. Tyszka, t. 3: 1853–1858, Warszawa 2007, s. 492.

¹⁴⁵ W maszynopisie Instytutu Historii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Pracownia PSB, Tablica genealogiczna rodu Kochanowskich, oprac. J. Kochanowski, tabl. 3, zaliczono do linii z Kierzkowa także gałąź wywodzącą się od nieznanego bliżej podstolego wendeńskiego Józefa, uznając go za syna Seweryna i Doroty Zielińskiej. Synowie Seweryna (w tym Józef) umierają jednak w początkach XVIII w., a podstoli wendeński urodził się dopiero ok. 1711. Kwestia ewentualnych powiązań gałęzi podstolego wendeńskiego z linią Kierzkowską Kochanowskich wymaga dalszych badań.

¹⁴⁶ Za pomoc w sporządzeniu tablicy genealogicznej Kochanowskich z Kierzkowa oraz udostępnienie wypisów z ksiąg hipotecznych z APR dziękuję P. Mariuszowi Kozdrachowi.

- Archiwum Państwowe w Toruniu, Archiwum Szczanieckich z Nawry, sygn. 502
Biblioteka Diecezjalna w Sandomierzu, Archiwum Kurii Kolegiackiej i Katedralnej Sandomierskiej, rkps 671
Biblioteka Narodowa w Warszawie, rkps IV 5574, rkps IV 6584, rkps IV 6592
Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności – Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, rkps 8338, rkps 8339, rkps 8340, rkps 8441
Biblioteka Ossolineum we Wrocławiu, rkps 15964/I, rkps 6156/II, rkps 6611/II, rkps 15964/II
Centralnij Deržavnij Istoryčnij Archiv Ukraïni, Lviv, fond 1, op. 1, sp. 259, 263, 267, 421
Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, Kartoteka słownika historyczno-geograficznego województwa sandomierskiego w dobie Sejmu Wielkiego, hasło Ratoszyn.
Lvivska Nacionalna Naukova Biblioteka Ukraïni im. V. Stefanyka, fond 41, op. 3, sp. 241
Pracownia PSB, Tablica genealogiczna rodu Kochanowskich, oprac. J. Kochanowski, tabl. 3

Źródła drukowane:

- Diarjusz Walnej Rady Warszawskiej z roku 1710*, wyd. R. Mienicki, Wilno 1928
Elektorów poczet, którzy niegdyś głosowali na elektów: Jana Kazimierza r. 1648, Jana III r. 1674, Augusta II r. 1697 i Stanisława Augusta r. 1764, najjaśniejszych królów polskich, wielkich książąt litewskich, itd., wyd. O. Pietruski, Lwów 1845
Korespondencja Ignacego Krasickiego z papierów Ludwika Bernackiego, pod red. T. Mikulski, t. 1: 1743–1780, Wrocław 1958
„Kuryer Polski”, 1756, nr 131
Księga domowa Leona i Hieronima Kochanowskich (1763–1855), wyd. J. K. Kochanowski, „Przegląd Historyczny”, t. 20, 1916
Księgi metrykalne kościołów radomskich z lat 1591–1795, seria A *Metryki chrztów*, t. 13, *Kościół św. Wacława 1784–1795*, opr. D. Kupisz, red. D. Kupisz, Radom 2014
Nekrologi „Kuriera Warszawskiego” 1821–1939, opr. A. T. Tyszka, t. 3: 1853–1858, Warszawa 2007
Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym, t. 4, oprac. A. Pawiński,

[w:] *Źródła dziejowe*, t. 15, Warszawa 1886

Protokół ofiary dziesiątego i dwudziestego grosza powiatu radomskiego, wyd. Z. Guldon, S. Zieliński, w: *Radom i region radomski w dobie szlacheckiej Rzeczypospolitej*, t. 2: *Historia społeczno-religijna okresu wczesnonowoczesnego*, red. Z. Guldon, S. Zieliński, Radom 1996

„*Regestr diecezjów*” *Franciszka Czaykowskiego, czyli właściciele ziemscy w Koronie w 1783 r.*, wyd. S. Górczyński, Warszawa 2009

Volumina Legum, t. 6, wyd. J. Ohryzko, Petersburg 1860

Opracowania:

W. Bieńkowski, *Kochanowski Hieronim Eustachy h. Korwin (1778-1858)*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967-1968

W. Bondyra, *Własność ziemska w województwie bełskim w czasach saskich*, Lublin 2015

A. Boniecki., *Herbarz polski*, t. 10, Warszawa 1907

M. Borkowska, *Leksykon zakonnic polskich epoki przedrozbiorowej*, t. 2, *Polska Centralna i Południowa*, Warszawa 2005

A. Bystrzanowski, *Monografia historyczna parafii Ruda Kościelna nad kamienną*, Ostrowiec 1947.

T. Ciesielski, *Armia koronna w czasach Augusta III*, Warszawa 2009

Elektorowie królów Władysława IV, Michała Korybuta, Stanisława Leszczyńskiego i spis stronników Augusta III, zestawili J. Dunin-Borkowski, M. Dunin-Wąsowicz, „*Rocznik Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie*”, t. 1, 1908/1909, Lwów 1910

J. Gacki, *O rodzinie Jana Kochanowskiego, o jej majątnościach i fundacjach kilkanaście pism urzędowych*, Warszawa 1869

A. Gliwa, *Kraina upartych niepogód. Zniszczenia wojenne na obszarze ziemi przemyskiej w XVII wieku*, Przemyśl 2013

J. Głębocki, *Życiorys śp. Hieronima Kochanowskiego*, „*Rocznik Towarzystwa Dobroczynności Miasta Krakowa*”, t. 40, 1858

H. Karbownik, *Anna Białaczowska – matka Jana Kochanowskiego i jej związki z Białaczowem*, „*Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego*”, t. 22, 1985, z. 1–2

W. Konopczyński, *Konfederacja barska*, t. 2, Warszawa 1991

- M. Korolko, *Jana Kochanowskiego żywot i sprawy*, Warszawa 1985
- U. Kosińska, *Sejm 1719–1720 a sprawa taryfikacji traktatu wiedeńskiego*, Warszawa 2003
- D. Kupisz, M. Kozdrach, *Kochanowscy w XV–XVIII wieku. Główne linie rodziny*, Radom 2014
- D. Kupisz, *Rody szlacheckie ziemi radomskiej*, Radom 2009
- J. Z. Licheński, *Szlakami Jana Kochanowskiego*, Warszawa 1985
- S. Łoza, *Kawalerowie orderu św. Stanisława 1765–1813*, Warszawa 1925
- S. Małachowski-Łempicki, *Wykaz polskich łóż wolnomularskich oraz ich członków w latach 1738–1821*, Kraków 1929
- U. Mantorska-Skowron, *Działalność gospodarcza Kaspra Kochanowskiego*, „Biuletyn Kwartalny Radomskiego Towarzystwa Naukowego”, t. 21, 1984, z. 3
- K. Niesiecki, *Herbarz polski*, wyd. J. N. Bobrowicz, t. 8, Lipsk 1841
- Nieznanne szczegóły o rodzinie Kochanowskich. Zebrane z akt ziemskich radomskich i konsystorskich krakowskich*, oprac. S. Windakiewicz, Warszawa 1885
- Oficerowie Rzeczypospolitej Obojga Narodów 1777–1794. Spisy, t. 2: Oficerowie wojska koronnego, cz. 2: Artyleria i wojska inżynierskie*, oprac. M. Machynia, Cz. Szrednicki, Kraków 1999
- J. Pelc, *Jan Kochanowski. Szczyt renesansu w literaturze polskiej*, Warszawa 1980
- S. Piątkowski, *Przemiany własnościowe i ekonomiczne w dobrach ziemskich Bebelno (1802–1858) w świetle akt administracji rządowej*, „Włoszczowskie Zeszyty Historyczne”, t. 10, 2000
- R. Pleniewicz, *Jan Kochanowski, jego ród, żywot i dzieła*, [w:] *Jana Kochanowskiego dzieła wszystkie. Wydanie pomnikowe*, t. 4, Warszawa 1884
- K. Przyboś, *Sejmik województwa krakowskiego w czasach saskich (1697–1763)*, Kraków 1981
- K. Pułaski, *Kronika polskich rodów szlacheckich Podola, Wołynia i Ukrainy. Monografie i wzmianki*, t. 2, oprac. T. Epsztein, S. Górzyński, Warszawa 2004, s. 235
- J. Reychman, *Kochanowski Antoni Konstanty Franciszek a Paulo h. Korwin (ur. 1767)*, [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967–1968
- W. Szczygielski, *Kochanowski Franciszek Ksawery h. Korwin (ok. 1720–1782)*,

[w]: *Polski słownik biograficzny*, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967–1968

W. Szczygielski, *Kochanowski Leon h. Korwin*, w: *Polski słownik biograficzny*, t. 13, Wrocław-Warszawa-Kraków 1967–1968

Szlachta wylegitymowana w Królestwie Polskim w latach 1836–1861, oprac. E. Sęczys, Warszawa 2000

Z. Trawicka, *Kochanowscy na forum sejmiku województwa sandomierskiego w latach 1572–1696*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. 31, 1986

W. Urban, *Kręgi działalności Jana Kochanowskiego*, [w:] *Et haec facienda et illa non omittenda. Profesor Waclaw Urban w swych dziełach wybranych*, red. A. Kądziała, W. Kowalski, J. Muszyńska, Z. Pietrzyk, Warszawa 2012

W. Urban, *Piotr Kochanowski, ojciec poety i gospodarz*, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”, t. 30, 1985

S. Uruski, *Rodzina. Herbarz szlachty polskiej*, t. 7, Warszawa 1910, s. 73

Urzędnicy podolscy XIV–XVIII wieku. Spisy, opr. E. Janas, W. Kłaczewski, J. Kurtyka, A. Sochacka, Kórnik 1998

Urzędnicy województwa bełskiego i ziemi chełmskiej XIV–XVIII wieku. Spisy, opr. H. Gmiterek, R. Szczygieł, Kórnik 1992

Urzędnicy województwa sandomierskiego XVI–XVIII wieku. Spisy, oprac. K. Chłapowski, A. Falniowska-Gradowska, Kórnik 1993

J. Wiśniewski, *Dekanat ilżecki*, Radom 1909–1911

J. Wiśniewski, *Dekanat opatowski*, Radom 1907

J. Wiśniewski, *Dekanat radomski*, Radom 1911

J. Wiśniewski, *Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w Olkuskim*, Mariówka 1933

J. Wiśniewski, *Historyczny opis kościołów, miast, zabytków i pamiątek w Stopnickim*, Mariówka 1929

Zapiski historyczne benedyktynek radomskich, opr. M. Borkowska, [w:] K. Górski, M. Borkowska, *Historiografia zakonna a wzorce świętości w XVII w.*, Warszawa 1984

T. Żychliński, *Złota księga szlachty polskiej*, t. 17, Poznań 1895

Źródła internetowe:

Archiwum parafii Chmielnik

Księga zgonów: <http://geneteka.genealodzy.pl/index.php> (data dostępu: 24. 01. 2015)

Księga metrykalna: <http://geneteka.genealodzy.pl/index.php?rid> (data dostępu: 24. 01. 2015)

Родословная Кохановских из Кежкова с конца XV века до половины XIX века.

Данная статья представляет родословную одной из менее известных линий семьи Кохановских герба Корвин. Равно как и все Кохановские, представители этой семьи происходили из Радомской земли и писали свои произведения в г. Кежков, принадлежащим приходу Церкев (сегодня район Радома). Их прауродителем считается умерший приблизительно в 1520 году Анджей «Гераш», двоюродный дед поэта Яна из Чарноляса. В XVII-XIX веках Кохановские из Кежкова поселились на всей территории тогдашней Малой Польши. Они владели имуществом либо занимали должности в воеводствах: сандомирском, краковском, любельском, русском и волыньском. В XVII веке некоторые из них стали средней шляхтой, а затем в XVIII веке оказались в кругу богатой знати и тем самым приобрели должность сенаторов (первой должности удостоился в 1724 году Феликс, сын Северина и Тишевской). Эту должность получили три представителя этой линии. Хотя выше должности младшего кастеляна они не занимали, но активно принимали участие в политической жизни. В первой половине XIX века Кохановские также как и ранее проявляли свою активность, однако, уже в начале второй половины этого столетия мужская линия этой семьи угасла.

The genealogy of the Kochanowski family from Kierzków from the end of the 15th century to the half of the 19th century.

The article presents the genealogy of one of the less common trees of the Kochanowski family of the Korwin coat of arms. Like all Kochanowskis, the representatives of this family tree came from the region of Radom, and wrote in Kierzków in the parish of Cerkiew (today a district of the city of Radom). It is Andrzej 'Gieraszy', dead about 1520, a grandfather of the bard Jan from Czarnolas, that is supposed to be considered the progenitor of the family. Between the 17th and the 19th centuries, the Kochanowski family from Kierzków

spread all over the contemporaneous Lesser Poland. They owned properties and/or held office in Sandomierz Voivodeship, Lublin Voivodeship, Volhynian Voivodeship, as well as in the Ruthenian Voivodeship. Some of the family members upgraded to middleincome gentry in the 17th century, and in the 18th century they upgraded to wealthy gentry, and three of them became senators (Feliks, the son of Seweryn and Ciszewska, became the first senator in 1724). They didn't hold office higher than minor castellans, however they actively participated in the political life of Poland. They showed a similar active participation in the first half of the 19th century, but the male line died out already at the beginning of the second half the 19th century.

Genealogie der Familie Kochanowski aus Kierzków seit Ende des 15. Jhs bis Mitte des 19. Jhs.

Der Artikel stellt die Genealogie einer der weniger bekannten Linie der Familie Kochanowski vom Wappen Korwin dar. Wie alle Mitglieder der Familie Kochanowski stammten auch ihre Vertreter aus dem Gebiet der Radomer Region und schrieben in Kierzków im Pfarrbezirk Cerekiew (heute Stadtteil von Radom). Für ihren Stammvater soll man den zirka 1520 verstorbenen Andrzej „Gieras” halten, den Großonkel vom Dichter Jan aus Czarnolas. Zwischen dem 17.-19. Jh. hat sich Familie Kochanowski aus Kierzków auf dem ganzen Gebiet des damaligen Kleinpolens (Małopolska) angesiedelt. Sie besaßen Landgüter und bekleideten Ämter in den Woiwodschaften Sandomierz, Krakau, Lublin, Rhutenien und Wolhynien. Einige von ihnen sind im 17. Jh. in den Mitteladel und im 18. Jh. in den Hochadel aufgestiegen und haben adlige Ämter bekleidet (das Erste wurde Feliks im Jahre 1724 zugeteilt, dem Sohn von Seweryn und Ciszewska), die den drei Vertretern der Linie zugewiesen wurden. Sie haben zwar keine höheren Ämter als „kleinere Kastellaneien” erreicht, sie haben sich aber politisch betätigt. Sie waren auch in der ersten Hälfte des 19. Jhs aktive Politiker. Die männliche Linie der Familie Kochanowski ist jedoch am Anfang der zweiten Hälfte dieses Jahrhunderts erloschen.

La généalogie de la famille Kochanowski de Kierzków depuis la fin de XVe s. jusqu'à la moitié de XIXe siècle.

L'article présente la généalogie de l'une des moins connues lignes de la famille Kochanowski du blason Korwin. Comme tous les gens du nom Kochanowski, les représentants de cette ligne aussi venaient de la région de Radom et écrivaient de Kierzków dans la paroisse Cerekiew (aujourd'hui un quartier de Radom). Pour leur ancêtre il faut considérer décédé en 1520 Andrzej „Gieras,” cousin aïeul du poète Jan de Czarnolas. En XVII-XIXe s., la famille Kochanowski de Kierzków s'est distribuée dans toute la Petite-Pologne de l'époque.

Ils possédaient des biens ou occupaient des postes dans la voïvodie de Sandomierz, Kraków, Lublin, Volhynie et la voïvodie ruthène. Certains d'entre eux ont été promus en XVIIe s. à la noblesse moyenne, et en XVIIIe s. à la noblesse aisée et ils ont touché des postes de sénateurs (le premier a été accordé en 1724 à Feliks, le fils de Seweryn et Ciszewska), dont trois représentants de cette ligne ont gagné. Ils n'ont pas obtenu des fonctions plus hautes que les castellans bas, mais ils participaient assez activement dans la vie politique. En XIXe s. ils ont exercé une activité similaire, mais la ligne masculine de cette famille s'est achevée déjà au début de la deuxième moitié de ce siècle.